

MINISTERSTVO DOPRAVY, VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

LETECKÝ A NÁMORNÝ VYŠETROVACÍ ÚTVAR
Námestie slobody 6, P.O.BOX 100
810 05 Bratislava 15

Z Á V E R E Č N Á S P R Á V A

o odbornom vyšetrowaní leteckej nehody

lietajúceho športového zariadenia typu **Speed Glider**

bez poznávacej značky

Ev.č.: SKA2015002

Odborné vyšetrenie leteckej mimoriadnej udalosti bolo vykonané podľa § 18 zákona č. 143/1998 o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 o vyšetovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve, ktorými sa riadi vyšetovanie leteckých nehôd a incidentov v civilnom letectve.

Záverečná správa je vydaná v súlade s predpisom L 13, ktorý je aplikáciou ustanovení ANNEX 13, Vyšetovanie leteckých nehôd a incidentov k Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve.

Výhradným cieľom odborného vyšetovania je zistenie príčin vzniku udalosti a prevencia vzniku takýchto udalostí, nie však poukazovanie akejkoľvek viny alebo zodpovednosti osôb.

Táto záverečná správa, jej jednotlivé časti alebo iné dokumenty, vzťahujúce sa k odbornému vyšetovaniu predmetnej udalosti majú len informatívny charakter a nemôžu byť použité inak, len ako odporúčenie pre realizáciu opatrení, ktoré by zabránili vzniku ďalších leteckých mimoriadnych udalostí s obdobnými príčinami.

A. ÚVOD

Prevádzkovateľ / Vlastník:	súkromná osoba
Typ prevádzky:	všeobecné letectvo / športové a rekreačné lietanie
Typ:	lietajúce športové zariadenie druhu padákový klzák Speed Glider (ďalej len „LŠZ“)
Poznávacia značka:	neprirodzená
Miesto vzletu:	Veľký Rozsutec
Fáza letu:	po vzlete
Miesto udalosti:	Veľký Rozsutec
Dátum a čas udalosti:	08.05.2015, 04:20

Poznámka: Všetky časové údaje v tejto správe sú uvádzané v UTC čase.

B. INFORMATÍVNY PREHĽAD

Dňa 08.05.2015 v ranných hodinách, pilot LŠZ po vzlete nezvládol riadenie a po 20 sekundách letu prišlo k stretu LŠZ so zemou.

Na vyšetrenie príčin vzniku predmetnej udalosti bola ustanovená komisia:

Ing. Juraj GYENES – predseda odbornej vyšetovacej komisie
Ing. Milan BOHUŠ – člen odbornej vyšetovacej komisie

Správu vydáva:

Letecký a námorný vyšetovací útvar
Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

C. HLAVNÁ ČASŤ SPRÁVY

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE
2. ANALÝZY
3. ZÁVERY
4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

1. FAKTICKÉ INFORMÁCIE

1.1 Priebeh letu

Pilot s LŠZ odštartoval o 04:20 hod. Po vzlete pustil riadiace šnúry a usadil sa do sedačky. Následne chcel uchopiť riadiace šnúry, na ktoré však nedočiahol.

Pri snahe dočiahnuť na ne zatiahol za pravé zadné popruhy, čím došlo k prudkému rozkývaniu padákového krídla a po asi 10 sekundách nastal prudký stret LŠZ so zemou.

Letecká udalosť bola oznámená Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR povereným zástupcom Leteckej amatérskej asociácie SR.

Denná doba: Deň
Pravidlá letu: VFR

1.2 Zranenia osôb

Zranenie	Posádka	Cestujúci	Ostatné osoby
Smrteľné	1	-	-
Vážne	-	-	-
Ľahké zranenia	-	-	-
Bez zranení	-	-	-

1.3 Poškodenie LŠZ

LŠZ nebolo pri leteckej udalosti poškodené.

1.4 Ostatné škody

Leteckému a námornému vyšetrovaciemu útvaru neboli oznámené okolnosti s prípadným uplatnením iných náhrad škôd voči tretej osobe.

1.5 Informácie o leteckom personáli

Pilot:

občan Slovenskej republiky, vek 18 rokov,
od roku 2013 držiteľ preukazu spôsobilosti pilota PK-A, vydaný Leteckou Amatérskou Asociáciou Slovenskej republiky, s vyznačenou platnosťou do 19.08.2015.

Letové skúsenosti:

Celkový nálet pilota: neuvedený.

1.6 Informácie o LŠZ

Typ: Speedglider Axis Pulsar 12
Poznávacia značka: bez poznávacej značky
Výrobné číslo: 513 014 – 12
Výrobca: Axis paragliding

Bez Osvedčenia letovej spôsobilosti, bez zákonného poistenia.

1.7 Meteorologická situácia

V oblasti vrcholu Veľký Rozsutec, v raňajších hodinách, bolo polojasno až oblačno. Pod vrcholom Veľkého Rozsutca, v nadmorskej výške 1398 m.n.m. bola teplota vzduchu 6°C, fúkal juhozápadný vietor s rýchlosťou do 3 m/s a horizontálna dohľadnosť bola približne 60–70 km.

1.8 Navigačné zariadenia

Neuvádza sa.

1.9 Spojenie

Neuvádza sa.

1.10 Informácie o letisku

Miesto štartu: Veľký Rozsutec, nadmorská výška 1570 m.

1.11 Letové zapisovače a ostatné záznamové prostriedky

Outdoorová kamera GoPro.

1.12 Informácia o dopade a troskách

Pilot dopadol cca 300 metrov od miesta rozbehu v nadmorskej výške 1398 m.

1.13 Lekárske a patologické nálezy

Pilot LŠZ utrpel viacnásobné poranenia s následkom smrti. V čase leteckej udalosti nebol pod vplyvom alkoholu, drog ani bežných liečiv, ktoré mohli znížiť pozornosť počas letu.

1.14 Požiar

Nevznikol.

1.15 Aspekty prežitia

Pátranie a záchranu prostriedkami SAR nebolo nutné vykonať.

1.16 Testy a výskum

Nebolo nutné vykonať žiadne testy ani expertné preskúmanie LŠZ.

1.17 Informácie o organizáciách a riadení

Neuvádza sa.

1.18 Doplnkové informácie

Speed flying je hybridný letecký šport kombinujúci prvky paraglidingu a parašutizmu, pri ktorom sa lieta na malom a rýchlom padákovom klzáku, obvykle v tesnej blízkosti strmého svahu, na rozdiel od paraglidingu, kde sa piloti snažia predovšetkým o dlhší, miernejší let. Malý rozmer krídla a špecifický dizajn je teda vhodný na let v blízkosti svahu. Je vyrobený z podobného materiálu ako padákový klzák (paraglide), je menší než priemerný paraglide. Rovnako ako pri paraglidingu sa v speed flyingu štartuje zo svahu s rozbehom, s krídlom nad hlavou, ktoré je nafúknuté prúdiacim vzduchom. Klzák samotný je známy pod pojmami speed glider, speed wing alebo speed flyer.

1.19 Spôsoby odborného vyšetovania

Boli použité bežné spôsoby vyšetovania.

2. ANALÝZA

2.1. Činnosť pilota

Pilot nemal pred letom nastavenú sedačku s padákovým klzákom, čo malo za následok pustenie riadiacich šnúr, usadenie sa do sedačky a následne ich nedočiahnutie. Prišlo k prudkému rozkývaniu padákového klzáku s následkom nárazu do zeme.

3. Z Á V E R Y / Príčina vzniku leteckej nehody

3.1 Zistenia

Pilot

- nemal podľa predloženej dokumentácie platné kvalifikácie pre vykonávanie letov na danej kategórii LŠZ,
- nemal dostatočné letové skúsenosti pre vykonávanie letov s daným typom LŠZ.

LŠZ

Nemalo platnú dokumentáciu.

3.2 Príčiny leteckej udalosti

Nenastavená sedačka s padákovým klzákom a nezvládnutie techniky pilotáže.

4. ODPORÚČANIA NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI

Záverečná správa z vyšetrovania predmetnej leteckej udalosti neobsahuje žiadne odporúčania.

V Bratislave, 23.11.2015